

Lokal udviklingsstrategi for LAG Favrskov

- under landdistriktsprogrammet for
perioden 2007 - 2013

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Landdistrikter.dk

Den Europæiske Landbrugsfond for
Udvikling af Landdistrikterne

Aktionsgruppen er støttet af kommunen og EU.
Danmark og EU investerer i landdistrikter.

A.	Formalia	
A1.	Navn på lokal aktionsgruppe	3
A2.	Den lokale aktionsgruppes adresse.....	3
A3.	Type af lokal aktionsgruppe.....	3
B.	Kontaktperson	
B1.	Kontaktperson (formand).....	3
B2.	Kontaktpersons adresse.....	3
B3.	Telefon nr.	3
B4.	E-mail	3
C.	Bilag	
C1.	Dokumenter, der vedlægges den lokale udviklingsstrategi	3
D.	Redegørelse for udarbejdelse af lokal udviklingsstrategi og gennemførelse	
D1.	Inddragelse af medlemmer	4
D2.	Inddragelse det lokale liv	4
D3.	Inddragelse af offentlige myndigheder	5
D4.	Rolle-/opgavefordelingen mellem formanden/bestyrelsen/koordinatoren	6
E.	Analyse af området	
E1.	En overordnet analyse af den nuværende situation for det område LAG Favrskov dækker med fokus på landdistriktsområderne	7
F.	Strategi	
F1.	Overordnede målsætninger for den lokale aktionsgruppe.....	12
F2.	Kvantificerede målsætninger	14
F3.	Forventede aktiviteter	15
G.	Andre målsætninger	
G1.	Eventuelle yderligere målsætninger, som ikke søges medfinansieret under Landdistriktsprogrammet	16
H.	Budget og Tidsplan	
H1.	Budget.....	16
H2.	Tidsplan.....	17
I.	Bemærkninger	17
J.	Underskrifter	18
Bilag		
	Redegørelse - Planstrategi 07 for Favrskov Kommune.....	38 sider
	Favrskov Kommunes godkendelse af udviklingsstrategien	1 side
	Region Midtjyllands godkendelse af udviklingsstrategien	2 sider

A. Formalia

A1. Navn på lokal aktionsgruppe

LAG Favrskov

A2. Den lokale aktionsgruppes adresse

LAG Favrskovs Sekretariat
c/o Landdistrikternes Hus
Jacob Gades Allé 5
6600 Vejen

Koordinator: Merethe Juul Thysen
Tlf. 76 34 03 53
Mobil: 20 28 56 68
e-mail mjt@lag-favrskov.dk

A3. Type af lokal aktionsgruppe

Lokal Aktionsgruppe under Landdistriktsprogrammet 2007-2013.

B. Kontaktperson

B1. Kontaktperson (formand)

Hanne Smedegaard

B2. Kontaktpersons adresse

Rigtrupvej 64
8370 Hadsten

B3. Telefon

86 49 15 79

B4 E-mail

rigtrup@post10.tele.dk

C. Bilag

C1. Dokumenter der vedlægges den lokale udviklingsstrategi:

- C1.1. En mere detaljeret socioøkonomisk analyse i form af Planstrategi 07 for Favrskov Kommune – Redegørelse
- C1.2. Favrskov Kommunes godkendelse af udviklingsstrategien
- C1.3. Region Midtjyllands godkendelse af udviklingsstrategien

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Landdistrikter.dk

D. Redegørelse for udarbejdelse af lokal udviklingsstrategi og gennemførelse

D1. Inddragelse af medlemmer

Ved den stiftende generalforsamling d. 15. november 2007 tilsluttede medlemmerne sig vedtægterne for LAG Favrskov.

Medlemmerne fordeler sig på følgende kategorier:

- **Myndighederne** (Region Midtjylland og Favrskov Kommune),
- **Erhvervsinteresser** i landområdet (Dansk familielandbrug og Landboforeningerne),
- **Organisationer** som har interesser i landområderne (Danmarks Naturfredningsforening, Landsbyrådet for 41 landsbyer i Favrskov Kommune, Foreningen Udvikling af Landboliv og Favrskov Middelalder).

Bestyrelsen for LAG Favrskov består af repræsentanter fra flere af disse organisationer. Bestyrelsen vurderes at være dækkende for de forskellige interesser, der er i landdistriktet.

Nærværende udviklingsstrategi har via bestyrelsesmedlemmerne været konfereret i de respektive repræsentanters bagland mellem bestyrelsesmøderne i LAG Favrskov. Ønsker og kommentarer er indarbejdet, hvorefter den endelige udgave er udarbejdet.

Medlemmer, som ikke er repræsenteret i bestyrelsen, har via hjemmesiden www.lag-favrskov.dk og kontakt til bestyrelsens medlemmer haft mulighed for at bidrage med kommentarer og forslag udviklingsstrategien.

D2. Inddragelse af det lokale liv

Udviklingsstrategien har været underkastet en grundig drøftelse i LAG Favrskovs bestyrelse. Bestyrelsesrepræsentanter i LAG Favrskov dækker et bredt spekter af interesser og organisationer i landdistriktet.

Favrskov Kommunes 41 landsbyer er repræsenteret med et medlem fra Favrskov Kommunes Landsbyråd (formanden for LAG Favrskov). Landdistriktet uden for landsbyerne er repræsenteret af et medlem fra Udvikling af Landboliv. De almene natur- og fritidsinteresser er repræsenteret af henholdsvis Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet. Endelig er erhvervsinteresser repræsenteret af Dansk Familielandbrug og Landboforeningerne.

Udkast til strategien har været lagt ud på LAG Favrskovs hjemmeside i maj 2008 med opfordring til, at medlemmer af LAG Favrskov, øvrige borgere og interesserede kommer med forslag og kommentarer til udviklingsstrategien. Der er alene indkommet positive tilkendegivelser til udkastet. Fremover ønsker LAG Favrskov at tage kontakt med andre organisationer, som endnu ikke har været involveret i LAG Favrskovs arbejde. I forbindelse med erhvervsudvikling og energiforsyning tænkes Favrskov Erhvervsråd inddraget. Omkring fritidstilbud forventes der at blive taget kontakt til kommunens idrætsorganisationer for at styrke tilbuddene i landområderne også på dette område.

Via hjemmesiden vil udviklingen i LAG Favrskov kunne følges, og der vil løbende være mulighed for at kontakte koordinator og bestyrelse for at give kommentarer og ideer til udvikling af LAG Favrskov.

Der kan afholdes en årlig camp for alle interessenter i landdistriktet, hvor der dels orienteres om igangværende projekter og dels gennem en række fremtidsværksteder sættes fokus på forskellige indsatsområder, som LAG Favrskov prioriterer.

Målet med denne camp er at inspirere til aktiviteter i landdistrikterne, som dels ligger inden for LAG Favrskovs prioritering, men også at skabe netværk og samarbejde mellem parter i landdistrikterne, som ligger uden for LAG Favrskovs prioriteringer.

D3. Inddragelse af offentlige myndigheder

Mål og aktiviteter i LAG Favrskov lægger sig bevidst op ad udviklingsstrategierne Favrskov Kommune og Region Midtjylland for at opnå den optimale udnyttelse af Landdistriktsmidlerne, såvel de egentlige LAG bevillinger som de muligheder, der vil være for at søge om yderligere midler. Både Favrskov Kommune og Region Midtjylland er repræsenteret i LAG Favrskovs bestyrelse.

Nærværende udviklingsstrategi har været til høring i Region Midtjylland og Favrskov kommune, og kommentarer er indarbejdet i nærværende beskrivelse. Godkendelserne fra Favrskov kommune og Region Midtjylland kan ses ud af bilag C1.2 og C1.3.

LAG Favrskov lægger sig tæt op af Region Midtjyllands Udviklingsstrategi; Fornyelse og vækst. Der vil således være en dialog med Region Midtjylland omkring prioritering af økonomiske midler til udvikling af projekter i LAG Favrskov som supplement til de til LAG Favrskov EU- og kommunalt bevilligede midler.

Desuden lægger LAG Favrskov sig tæt op af Strategi 07 for Favrskov Kommune:

” For at fastholde landsbyerne som attraktive for bosætning og erhverv er det nødvendigt at værne om og udvikle deres kvaliteter. Udviklingen skal tage hensyn til naturen, landskaberne, miljøet og kulturen og lokalsamfundene. Samtidig er netop udvikling og fornyelse en forudsætning for, at de samme kvaliteter kan være til stede også i fremtiden. Nogle af byerne rummer betydelige bevarelsesværdier. Udviklingen må derfor tilrettelægges, så de oprindelige kvaliteter ikke forsvinder”.

Favrskov kommune planlægger at der udarbejdes en egentlig landsbystrategi på grundlag af en kortlægning af de enkelte landsbyer, og at der på sigt udarbejdes bevarende lokalplaner for de landsbyer, hvor det er relevant.

I Strategiplan 07 udtrykkes desuden: ” Landsbyerne i Favrskov skal bevares som landsbyer, og der skal kun i begrænset omfang ske udvidelser. Favrskovs landsbyer skal bære deres del af udviklingen, men ikke af byvæksten. Vi skal arbejde med afrunding, vedligeholdelse og omdannelse af landsbyer, så de kan udvikles som levende nærmiljøer”.

Landet mellem byerne er et nyt område for kommunen. Indtil kommunen har fået lavet sin egen plan, gælder Viborg og Århus Amters regionplaner.

For at bakke op om Strategi 07 vil LAG indgå et samarbejde med forskellige afdelinger i den kommunale forvaltning og andre fora for at støtte udviklingen af landsbyerne og landet mellem byerne,

herunder forsamlingshuse, fritids – og kulturtilbud, børn, unge og ældreområdet, byfornyelsesprojekter, bevarende lokalplaner mv. Der vil, hvis det skønnes relevant ved ansøgningsrunderne, blive taget kontakt med de relevante kommunale forvaltninger for at høre, i hvilket omfang kommunen vil kunne bakke op omkring et påtænkt projekt. Det kan være af såvel social som fysisk karakter. Her ved sikres en koordinering med den kommunale administration, så LAG projekter får opbakning i den konkrete gennemførelse af projekterne.

D4. Rolle-/opgavefordelingen mellem formanden/bestyrelsen/koordinatoren

Formanden:

- Formanden er bemyndiget til at træffe afgørelse i sager, der vurderes som uopsættelige. Bestyrelsen skal efterfølgende godkende formandens afgørelse i sådanne sager jf. § 12 i vedtægterne og dette skal ske på næste møde
- I forbindelse med den daglige ledelse, er koordinator i dialog med formanden.
- Udtalelser til pressen foretages af formanden eller koordinator med mindre andet er aftalt.
- Formanden er mødeleder ifm. bestyrelsesmøder. I formandens fravær er næstformand mødeleder ifm. bestyrelsesmøder.

Bestyrelsen:

Bestyrelsen varetager den overordnede ledelse af LAG Favrskovs virksomhed og fører tilsyn med aktionsgruppens daglige ledelse, herunder:

- Drøftelse og vedtagelse af de overordnede visioner, værdier og strategier.
- Godkendelse af projekter til finansiering under Landdistriktsprogrammet 4 gange årligt.
- Forelæggelse af bestyrelsens beretning om LAG Favrskovs virksomhed i det forløbne år til godkendelse på den ordinære generalforsamling.
- Forelæggelse af udkast til årsregnskab og revisionsberetning til godkendelse på den ordinære generalforsamling.
- Forelæggelse af drifts- og likviditetsbudget for det kommende år til godkendelse på den ordinære generalforsamling.
- Eksklusion af medlemmer.
- Udvikling af foreningens aktiviteter.
- Revision og godkendelse af resultatmål.
- Den nødvendige opfølgning på og kontrol med foreningens aktiviteter.
- Opsøgende arbejde

Daglig ledelse / Koordinator:

- Den daglige ledelse varetages af koordinatoren i samarbejde med formanden efter en af bestyrelsen udarbejdet ansvars- og kompetencebeskrivelse samt inden for rammerne af LAG Favrskov arbejdsgrundlag og budget.
- Opgaverne for den daglige ledelse er:
 - o være sekretariatsleder for LAG Favrskov – herunder
 - udføre alle skrivende opgaver og referent, herunder også forberedelse af materiale til den årlige generalforsamling.
 - sørge for udarbejdelse og implementeringen af en markedsføringsplan - herunder stå for det praktiske i forbindelse med arrangementer, udarbejdelse og udsendelse af pressemeddelelser og annoncer, distribution af information til medlemmer og andre interessenter, ajourføring af hjemmeside m.m.
 - være opsøgende mht. fundraising
 - sørge for økonomistyring og kassereropgaven, herunder udarbejdelse af budget m.m. i samarbejde med formand og kasserer.

- fungere som rådgiver i forbindelse med påbegyndelse og gennemførelse af projekter til realisering af udviklingsstrategien – herunder indkaldelse, modtagelse, behandling og indstilling af ansøgninger overfor bestyrelsen.
- sørge for netværksopbygning med nøglepersoner i offentlige og private organisationer.
- føre tilsyn med, at projekterne gennemføres i henhold til projektansøgning og godkendelse, og varetage den daglige koordination af LAG Favrskovs opgaver med de regionale og lokale aktiver.

E. Analyse af området

Socioøkonomisk analyse (overført fra forhåndsgodkendelsen) og SWOT. Nærværende socioøkonomiske beskrivelse er baseret på kilder i Favrskov Kommunes Redegørelse i forbindelse med udarbejdelse af Planstrategi 07 for Favrskov Kommune samt Danmarks Statistik. Vedlagt er en mere detaljeret socioøkonomisk analyse i form af "Planstrategi 07 for Favrskov Kommune – Redegørelse". (C.1.1.)

Befolkningssammensætning

Favrskov kommune er en sammenlægning af følgende 4½ kommune: Hadsten, Hinnerup, Hammel, Hvorslev og halvdelen af Langå Kommune.

Den nye kommune har ingen hovedby, men består indtil videre af 4 centerbyer og 41 landsbyer, hvoraf de 8 har status som lokalcentre. Knap halvdelen af Favrskov kommunes indbyggere er bosat uden for de fire centerbyer. Bymønstret står overfor en ændring i forbindelse med Strategiplan 07 og den kommende kommuneplanlægning

Befolkningssammensætning		
	Favrskov Kommune	Hele landet
Alder - år	Relativ aldersfordeling i %	Relativ aldersfordeling i %
0	1,4	1,2
0-6	10,4	8,4
7-16	15,1	12,7
17-25	7,1	10,0
26-42	24,1	23,7
43-59	23,9	23,2
60-64	6,4	6,7
65-79	9,7	11,2
80-99	3,2	4,1
	100	100

Favrskov kommune har en forventning om, at det samlede befolkningstal vil stige fra 45.037 i 2007 til 51.842 i 2027, dvs. en vækst på 6.805 personer eller 15 %. Hvor man på landsplan forventer en vækst på knap 5 %. Ifølge prognoserne vil stigningen primært ske i de ældre og yngre aldersgrupper, mens aldersgruppen midt imellem vil stige moderat.

Med det kraftigt stigende antal ældre medborgere set i forhold til det relativt faldende antal erhvervsaktive vil det være nødvendigt med andre prioriteringer og andre løsninger i alle planlægningsforhold.

Forsørgerbrøken er i 2007 1,43 mod 1,50 på landsplan. I 2027 er den beregnet til 1,15 mod 1,18 på landsplan.

Erhvervsstruktur

Favrskov kommune er kendetegnet ved en række små og mellemstore virksomheder med op til 50 ansatte. Der har været en stigning i antallet af arbejdspladser i kommunen inden for de seneste 10 år på lidt over 9 % mod godt 5 % i Midtjylland.

Antal arbejdssteder i Favrskov Kommune 2005 fordelt på antal ansatte	
Ansatte	Antal virksomheder
1 ansat	1.040
2-4 ansatte	617
5-9 ansatte	327
10-19 ansatte	227
20-49 ansatte	107
50-99 ansatte	33
Over 100 ansatte	16
I alt	2.367

På landbrugsområdet er den altovervejende produktion svineproduktion i forholdsvis store brug. I forhold til det midtjyske gennemsnit, er landbrug og bygge- og anlæg overrepræsenteret i Favrskov Kommune, mens privat handel og service er underrepræsenteret. Industri følger stort set gennemsnittet i Region Midtjylland. I de seneste 10 år er der især skabt mange nye arbejdspladser inden for sociale institutioner og sundhedsvæsen.

Andelen af faglærte arbejdere er næsten 5% større i Favrskov Kommune end i Region Midtjylland. Dette modsvares af en underrepræsentation af ufaglært arbejdskraft. Der er en lille underrepræsentation af mellemlange uddannelse, men til gengæld en lille overrepræsentation af personer med kortere varende uddannelse. Andelen af højtuddannede følger stort set gennemsnittet i Region Midtjylland. Tallene fremgår af Danmarks Statistik.

Favrskov kommune er en udpendlingskommune jf. en opgørelse fra Beskæftigelsesregionen Midtjylland fra 2006 baseret på tal fra de gamle kommuner. Århus Kommune er det store arbejdspladsecenter for Favrskov Kommune.

De højtuddannede er de mest geografisk mobile. Hele 89 % af disse pendler ud af kommunen. Samtidig er den del virksomheder afhængige af indpendlere med en lang videregående uddannelse. 73 % af alle arbejdspladser for personer med en langvarig videregående uddannelse er besat med indpendlere.

Beskæftigelsesregionen har endvidere opgjort den interne pendling i kommune, som viser, at de, som bor og arbejder i Favrskov Kommune, i hovedreglen arbejder i de gamle kommuners hovedbyer. Den største interne pendling sker fra Hammel til Hvorslev-området og fra Hinnerup til Hadsten. Erhvervsfrekvensen er over regionsgennemsnittet med 83,1 % mod 77,3 % i Midtjylland og 76,3 på landsplan.

Favrskov er en randkommune til Århus Kommune og har derfor forventning om betragtelig udvikling såvel inden for bosætning som erhvervsudvikling.

Favrskov kommune rummer store naturværdier.

Områdets væsentligste problemstillinger i forhold til området udvikling samt udviklingsbehov

De væsentligste problemstillinger i Favrskov Kommunes landdistrikter er faldende erhvervsaktivitet, svækkelse af den sociale kapital og stigende energipriser.

Den fysiske udbygning i Favrskov kommune vil fremover i høj grad blive koncentreret omkring hoved – og centerbyerne, medens landsbyerne og landdistrikterne i Strategiplan 07 for Favrskov Kommune ikke er tillagt den store fysiske udbygning. Udviklingen skal i høj grad ske inden for de eksisterende fysiske rammer, hvilket i sig selv er en udfordring.

Landdistrikterne bliver i større og større udstrækning begrænset til at være bosætningsområder med relativt få arbejdspladser. Da langt de fleste arbejdspladser er placeret i eller ved de større byer, drejes fokus hos den erhvervsaktive del af beboerne væk fra deres bosætningsområde. Det får en negativ effekt på de erhvervsaktives engagementet der hvor de bor. Det kan forstærke en negativ udvikling af den sociale kapital, der skal medvirke til at sikre landdistriktets udvikling. Det er derfor afgørende at få udviklet rammer, som kan styrke den sociale kapital, hvor den økonomiske aktivitet ikke i så høj grad medvirker til at sikre dynamikken i landdistrikterne.

Samtidig er landområderne også ramt af stigende energipriser, da de færreste landsbyer har den relativt billige fjernvarme, som er i de større byer.

Det er således et udviklingsbehov at få skabt øget bosætning, øget erhvervsaktivitet / innovation / værksætterier og en billigere energiforsyning baseret på landdistriktets egne energikilder.

Samtidig er det et udviklingsbehov at få skabt bedre rammer for kultur – og fritidsliv i landdistriktet, så det kan blive mere attraktivt for bosætningen.

SWOT-analyse for landsbyer/landdistriktet i Favrskov

Styrker:

- Favrskov kommune som helhed ligger tæt på Århus, Randers, Viborg og Silkeborg. Herved er der let tilgængelighed til alle serviceydelser og et stort arbejdsmarked inden for et meget bredt spekter af uddannelser. Ligeledes er kommunen særdeles stærkt begunstiget med service inden for sundhed, uddannelse og kultur.
- Med motorvejsudbygningen i den østlige del af kommunen og i Skanderborg kommune samt betjening af tog, har kommunen en veludbygget infrastruktur mht. vejnet og togtransport. Hertil kommer, at der inden for 45 minutter kan nås en lufthavn med såvel nationale som internationale flyvninger.
- Favrskov Kommune har store værdifulde naturområder, som gør landdistriktet attraktivt for bosætning.
- De fleste landsbyer er præget af et dynamisk foreningsliv.
- Relativt lavere boligpriser end i de større byer.
- Fred og ro, "højt til loftet", tryghed og naturværdier.

Svagheder:

- Landdistriktet og især landsbyerne lider under funktionstømning og overgang til et "soveby-status" med deraf følgende svækket social kapital, der kan sikre et fortsat dynamisk liv på landet.
- Stort landområde, der repræsenterer knap halvdelen af kommunens indbyggere, med 41 landsbyer, hvoraf størstedelen i den kommende kommuneplan formodentlig ikke vil blive tildelt yderligere vækst, da der er ønske om at koncentrere væksten i de større byer.
- Selv om Favrskov kommune ligger strategisk godt i forhold til Århus, Silkeborg, Viborg og Randers, er der dog relativ stor afstand fra en stor del af kommunens landdistrikter til de større byer.
- Med arbejdspladserne i de større byer er der et stigende behov for kollektiv transport og/eller et behov for bil nr. 2 i landdistrikterne.

Trusler:

- At skoler, handelsmuligheder og forsamlingshuse i mange landsbyer enten er lukket eller er truet af lukning gør, at landdistriktet/landsbyerne i mindre grad er attraktive for bosætning.
- Begrebet Tordenskjolds soldater præger også i landdistrikterne. Problemet med disse aktive borgere er, at de på et tidspunkt brænder ud i forhold til arbejdet, hvis der ikke opleves tilstrækkelig støtte, både fra øvrige borgere og fra kommunen. Med det stigende pres, som mange oplever på arbejdsmarkedet, og en vigende tradition for at engagere sig i lokale aktiviteter, medfører en vigende opbakning bag arrangementer. Der er derfor en risiko for, at der opstår en negativ spiral omkring engagementet og udviklingen i landsbyerne.
- Lukning af skoler, handelsmuligheder og forsamlingshuse medfører en yderligere svækkelse af den sociale kapital. Når de fysiske rammer for sociale udfoldelser forsvinder, bliver

det endnu sværere at opretholde engagementet hos de aktive "Tordenskjolds soldater", når det rent fysisk bliver vanskelige at arrangere aktiviteter.

- Energiforsyningen i landsbyerne/landdistrikterne vil blive en stadig stigende belastning pga. olieafhængighed med forventede yderligere prisstigninger.

Muligheder:

- Den relative nærhed til storbyerne gør, at der kan være mulighed for at udvikle lokalsamfund i landdistrikterne.
- Hvis landdistrikterne kan brandes på f.eks. natur, aktivt lokalsamfund - aktivt forsamlingshus, støtteforening omkring købmanden, friskole/støtteforening for kommuneskolen, kan landsbyerne blive yderligere attraktive, ikke mindst for de erhvervsgrupper, som i et vist omfang kan benytte sig af hjemmearbejds-dage.
- Der er muligheder i at udvikle de sociale aktiviteter, og der er i de fleste områder et aktivt foreningsliv at bygge på.
- I mange lokalsamfund er de sociale aktiviteter imidlertid præget af begrebet "Tordenskjolds soldater", men en aktiv indsats og støtte fra kommunen vil formodentlig kunne få flere til at blive aktive, f.eks. fælles børnepasning/aktiviteter, ældrecafé i forsamlingshuset mv.
- Der sker nedlæggelse af især landbrug og dertil knyttede erhverv. Mange af disse bygninger vil kunne udgøre rammerne for nye erhvervsaktiviteter, f.eks. erhverv som lægger vægt på omgivelser "med højt til loftet" (f.eks. kreative fag).
- En udbygning af bredbåndsdækningen vil kunne give mulighed for flere hjemmearbejdspladser eller kontorfællesskaber i de nedlagte bygninger fra tidligere erhverv. Dette vil kunne skabe øget liv i landsbyerne.
- Udvikling af bæredygtige landsbyer, hvor der satses på besparelser på energi og varmforsyning fra fjernvarmesystemer baseret på vedvarende energi eller biomasse.

F. Strategi

Den overordnede vision og mål

Tiltrækning og fastholdelse af husstande/alle typer familier i landdistrikterne ønskes igennem udviklende tiltag, der retter sig mod levevilkår, kultur, identitet, erhvervsmuligheder og det levende lokalsamfund.

De overordnede målsætninger for LAG Favrskov er at skabe

- flere iværksættere og lokale arbejdspladser i landdistrikterne i Favrskov Kommune
- attraktive levevilkår i landdistrikter, der bidrager til stærk sammenhængskraft mellem land og by i Favrskov Kommune

Strategien for LAG Favrskov er at satse på bæredygtig udvikling inden for følgende 6 hovedområder:

- Fremme af bosætning i landsbyerne og landdistrikterne i øvrigt
- Kultur og fritidsliv
- Styrkelse af erhvervsudviklingen i landområderne gennem støtte til initiativer, der kan fremme iværksætteri og innovation.
- Satsning på miljø, energi, fødevarer og sundhed
- Naturbeskyttelse og naturoplevelser
- Turisme

I erkendelse af de til LAG Favrskov tildelte EU-midler er begrænset til ca. 1 mio. kr. med en lokal finansiering på et tilsvarende beløb, er det begrænset, hvilke typer projekter, der kan støttes.

LAG Favrskov ønsker derfor primært at støtte projekter som har:

- organisatorisk karakter, som søger at aktivere lokale ressourcer, såvel økonomiske som sociale, som af forskellige årsager i dag er passive.
- som retter sig mod hjælp til selvhjælp
- som har sigte mod en længere varighed og bæredygtighed i 2-5 år efter at projektet er afsluttet.
- har modelagtig karakter, er synlige og nyskabende, som inspiration for andre områder af kommunen
- et tilpas omfang – ikke så små projekter at de ikke får en gennemslagskraft og heller ikke så store at de enkelte projekter tager for stor del af den totale budgetramme.

Indsatsområder

Bosætning i landsbyerne og landdistrikterne: LAG Favrskov ønsker at understøtte initiativer som kan fremme bæredygtighed i landdistrikterne, såvel bosætningsmæssig som miljømæssigt.

I Favrskov kommunes Planstrategi 07 lægges der op til, at landsbyerne kun i begrænset omfang skal vokse og i stedet udvikles inden for de eksisterende rammer.

LAG Favrskov vil derfor understøtte udvikling, vedligeholdelse og omdannelse af landsbyerne, så de kan styrkes som levende nærmiljøer. Dette kan medvirke til at landdistrikterne fortsat vil være attraktive bosætningsområder.

Ud over at fremme initiativer til den fysiske byfornyelse i landsbyerne, skal der også understøttes aktiviteter, som kan udvikle landdistrikternes sociale kapital - de sociale og kulturelle værdier og aktiviteter. En stor del af befolkningen i landdistrikterne har deres gøremål i de større byer, og der er begrænset overskud til at deltage i lokale aktiviteter. Hertil kommer en ressourcesvag ældre befolkningsgruppe. Disse to befolkningsgrupper har ofte meget forskellige værdier, kultur og traditioner for at engagere sig lokalt. Initiativer til at skabe netværk mellem disse forskellige befolkningsgrupper i landdistrikterne vil kunne medvirke til at starte flere lokalforankrede aktiviteter. Det kan være svært at fastholde engagementet – det virker i mange tilfælde som en ond cirkel, hvor svigende engagement/deltagelse i aktiviteter nedsætter lysten til at igangsætte aktiviteter. Der skal understøttes initiativer, der kan fastholde eller sætte den gode cirkel i gang, så landdistrikterne fortsat vil være attraktive for såvel bosætning som for opstart af virksomheder.

Kultur og fritidsliv: Der skal arbejdes på at styrke innovation og rammerne inden for kultur- og fritidsaktiviteter. Der skal understøttes kulturelle og sundhedsfremmende initiativer, som kan styrke sammenholdet i landsbyerne og i landdistrikterne i det hele taget initiativer, som skal være spirer til, at landsbyernes bomiljøer virker attraktive også for potentielle tilflyttere.

Innovation/iværksætteri: De store erhvervmæssige forandringer i landområderne med færre og færre landbrug og lukning af andre erhverv med indflytning til de større byer medfører, at befolkningen i landdistrikterne efterhånden kun har bosætning som begrundelse for at bo i landdistrikterne. Landsbyerne og landdistrikterne bliver i stigende funktionstømte.

For at dels at fastholde dels at skabe et mere dynamisk landdistrikt ønsker LAG Favrskov at fremme innovation, iværksætteri og infrastruktur, som kan give et mere dynamisk og bæredygtigt landdistrikt. Iværksætterhuse og kontorfællesskaber for flere firmaer kunne være med til at genskabe livet i landdistriktet.

Miljø og energi: I overensstemmelse med Region Midtjyllands megasatsning på miljø, energi, sundhed og fødevarer, ønsker LAG Favrskov at støtte en udvikling der er i overensstemmelse med Region Midtjyllands megasatsning på energi, miljø, sundhed og fødevarer. Dette skal ske samtidig med ønsket om at skabe erhvervmæssige aktiviteter i landdistrikterne og et fællesskab blandt borgerne om at skabe en økonomisk bæredygtig og miljøvenlig energiforsyning.

Synergi mellem bosætning erhvervsudvikling og energiforsyning: LAG Favrskov vil herved medvirke til at skabe en synergi mellem selvforsyning med miljøvenlig energi, erhvervsudvikling hos lokale håndværkere / iværksættere og fællesskaber mellem landdistrikternes befolkning omkring en miljøvenlig energiforsyning. Med de stigende priser på olie og el, kan energibesparelser

og selvforsyning med energi i landdistrikterne medvirke til at gøre disse områder yderligere attraktive for bosætning.

Natur og turisme: Favrskov Kommune har på mange måder en attraktiv natur med store skovarealer, Gudenåen mv., som dels skal beskyttes, men samtidig udgør en oplevelsesmæssig ressource, såvel for lokalbefolkningen i landdistrikterne, for befolkningen i de store byer i Favrskov Kommune samt for turister, der kommer andre steder fra.

LAG Favrskov ønsker at understøtte initiativer, der fremmer adgang til naturen, ikke mindst af hensyn til befolkningens almene sundhed, ved at give mulighed for oplevelser i naturen gennem fysisk udfoldelse.

F.2. Kvantificerede målsætninger

LAG Favrskov har som mellemkommune fået tildelt EU-projektstøtte på 1.011.802 kr. i 2007 og tilsvarende i 2008. Bestyrelsen forventer at benytte lidt over 200.000 kr. til administrationsudgifter i 2008 og 2009.

Der er indgået en aftale med Landdistrikternes Hus i Vejen om at varetager koordinatrollen.

Effektmåling på tildelte midler vil ske i form af krav til ansøgerne om meget målbare succeskriterier iht. de effekter, som ansøgerne indikerer i ansøgningsmaterialet. Ansøgninger med uklare mål vil blive afvist, eller ansøger vil blive bedt om at gøre målene målbare.

For perioden 2008-2009 igangsættes relativt få projekter, hvor det prioriteres at opbygge netværkssamarbejde og sikre assistance til projekterne, så der sikres succes.

LAG Favrskov ønsker at igangsætte:

Aktiviteter, som er med til at fremme af bosætning i landsbyerne og landdistrikterne i øvrigt.....	15 servicefaciliteter/aktiviteter
Nye tilflyttere	500 nye tilflyttere
Aktiviteter indenfor kultur og fritidsliv.....	10 aktiviteter
Aktiviteter, som er med til at styrke erhvervsudviklingen i landområderne gennem støtte til initiativer, der kan fremme iværksætteri og innovation og som skaber.....	5 arbejdspladser
Aktiviteter indenfor miljø, energi, fødevarer og sundhed, som skaber	5 arbejdspladser
Aktiviteter indenfor naturbeskyttelse og naturoplevelser	15 aktiviteter
Aktiviteter indenfor turisme, som skaber	5 arbejdspladser
1-2 tværkommunale projekter, som skaber.....	1-2 netværk
1 internationalt projekt, som skaber	1 netværk

Derudover forventer bestyrelsen at der vil blive igangsat projekter indenfor analyse- og informationskampagner og kompetenceudviklingsprojekter i mindre målestok for aktørerne i landdistrikterne.

F.3. Forventede aktiviteter

Daglig ledelse / Koordinator

Med den opnåede bevilling til LAG Favrskov er der ansat en koordinator på deltid. Mht. rådgivning af projektansøgere, kan dette foregå pr. e-mail, pr. telefon eller ved mødeaktivitet. Koordinatoren behøver ikke have et fast kontor. Møder vil blive afholdt i de kommunale kulturhuse og i den kommunale administration eller hos projektansøgere.

Hjemmeside / e-mail-nyhedsbrev

Der er etableret en hjemmeside, hvor al aktivitet kan følges og ansøgningsskemaer kan downloades og indsendes via mailsystem. Koordinatoren vil løbende opdatere hjemmesiden.

Afholdelse af camp for landdistriktsudvikling i Favrskov kommune

Der kan afholdes en årlig camp for alle interessenter i landdistriktet, hvor der dels er orientering om igangværende projekter og dels gennem en række fremtidsværksteder, hvor der vil blive sat fokus på forskellige indsatsområder, som LAG Favrskov prioriterer.

Målet med denne camp er at inspirere til aktiviteter i landdistrikterne, som dels ligger inden for LAG Favrskovs prioritering, men også at skabe netværk og samarbejde mellem parter i landdistrikterne, som ligger uden for LAG Favrskovs prioriteringer.

Indkaldelse af ansøgninger:

Der indkaldes ansøgninger 4 gange årligt. Ansøgninger sendes direkte til LAG Favrskovs Sekretariat.

Rådgivning, opsøgende aktiviteter og fundraising:

Hvis der ikke kommer tilstrækkelig mange kvalificerede ansøgninger, skal koordinatoren være opsøgende over for potentielle ansøgere.

Koordinatoren skal i begrænset omfang yde rådgivning til projektudformning i samarbejde med ansøgere. Koordinator udarbejder ikke ansøgningmaterialet men rådgiver i det omfang det er nødvendigt.

Koordinatoren kan henvise til muligheder for fundraising.

Koordinatoren kan rådgive potentielle projektholdere i projektansøgning, projektledelse, fundraising, administration og projektevaluering. Koordinator tager stilling til om projektansøgere har brug for dette i dialogen med ansøgerne.

Kompetenceudvikling hos koordinator og bestyrelsen for LAG Favrskov

Koordinatoren/bestyrelsen vil i størst muligt omfang deltage i fælles arrangementer for LAG i hele landet.

LAG Favrskov ønsker at indlede samarbejde med de omkringliggende lokale aktionsgrupper med henblik på evt. fællesarrangementer og erfaringsudveksling. Der vil måske kunne blive tale om projekter som går på tværs af flere lokale aktionsgrupper.

G. Andre målsætninger

Med LAG Favrskovs ønske om at lægge sig tæt op ad Region Midtjyllands udviklingsvisioner og Favrskov Kommunes Strategiplan 07 forventes det, at der med de projekter der igangsættes i LAG Favrskov, vil kunne opnås en synergieffekt mellem LAG Favrskov, Favrskov kommune og Region Midtjylland.

H. Budget og Tidsplan

Den samlede budgetramme fra Landdistriktsprogrammet til LAG Favrskov er 1.011.802 kr. pr. år i årene 2007 og 2008. For 2009 forventes det at budgetrammen er den samme.

Den nationale medfinansiering til gennemførelse af projekter forventes at opnås fra Favrskov kommune, Velfærdsministeriet, Region Midtjylland, Tips- og Lottomidler m.m. Koordinator vil rådgive projektansøgere mht. anskaffelse af de nationale midler. Mht. medfinansiering af de administrative udgifter, har LAG Favrskov opnået disse for 2008.

Der er p.t. ikke kendskab til de økonomiske rammer for resten af perioden (2010-2013). En planlægning for LAG Favrskov for den periode vil afvente evaluering af perioden 2007-2009 samt informationer om bevillinger for perioden 2010-2013.

H1. Budget

Ud af budgetrammen, er/bliver der brugt ca. 41.600 kr. i 2008 og det forventes at der bruges ca. 165.000 kr. i 2009. Fordelingsnøglen for administrationsudgifterne ses nedenfor.

Den budgetramme, som eventuelt ikke bliver brugt til administrationsudgifter, bliver overført til projektpuljen.

Budget 2007-2009 - Administrationsudgifter

	2007	2008	2009
Administrationsudgifter			
Løn	0	60.650,00	200.000
Andre udgifter ¹⁾	0	15.000,00	100.000
Total	0	75.650,00	300.000
55% - LAG Favrskovs budgetramme	0	41.607,50	165.000
45% - Nationale midler	0	34.042,50	135.500

¹⁾ omfatter porto og papir, rejseudgifter, leje af lokaler, forplejning ved arrangementer m.v., kompetenceudvikling, kursusaktivitet for bestyrelsen, revisionsomkostninger, diverse bankudgifter m.m.)

Iht. ovenstående oversigt, så er der kun budgetteret, at der bliver brugt 201.107,50 kr. i 2008 og 2009 til administrationsudgifter.

Budet 2007-2009 – tilskudsmidler til projekter

Det overskydende tilrådelighedsbeløb til administrationsudgifter fra 2007-2008 bliver overført til projekter, således at der totalt er 2.828.798,50 kr. til uddeling til projekter i 2009.

Det forventes at fordelingsnøglen ifm. tildeling af tilskud bliver som følger:

25% til projekter, som skaber nye arbejdspladser ca. 707.000 kr.
75% til projekter, som skaber attraktive levevilkår..... ca. 2.121.598 kr.

Grundlaget for denne fordelingsnøgle er vanskelighederne i at skaffe nationale tilskudsmidler til projekter, som skaber flere arbejdspladser.

H2. Tidsplan

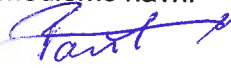
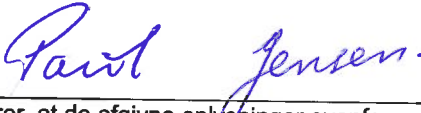

Det forventes at der i år 2009 vil blive brugt tid på projekter ifm. netværksdannelse m.m.
Det forventes at der igennem hele programmet gennemføres projekter indenfor de 6 hovedområder.

I. Bemærkninger

Bestyrelsen forventer at udviklingsstrategien vil blive revideret i 2010.

J. Underskrifter

Dato:	Formandens navn:
	Hanne Smedegaard
	Formandens underskrift:
Jeg erklærer, at de afgivne oplysninger ovenfor er korrekte, og at jeg ikke har modtaget andre EU-tilskud til projektet og at jeg ikke har fortiet oplysninger af betydning for sagens afslutning.	
Dato:	Bestyrelsesmedlems navn:
	 Næstformand Poul Jensen
	Bestyrelsesmedlems underskrift:
Jeg erklærer, at de afgivne oplysninger ovenfor er korrekte, og at jeg ikke har modtaget andre EU-tilskud til projektet og at jeg ikke har fortiet oplysninger af betydning for sagens afslutning.	
Dato:	Bestyrelsesmedlems navn:
	Kasserer Torben Schach Møller
	Bestyrelsesmedlems underskrift:
Jeg erklærer, at de afgivne oplysninger ovenfor er korrekte, og at jeg ikke har modtaget andre EU-tilskud til projektet og at jeg ikke har fortiet oplysninger af betydning for sagens afslutning.	

Udfyldes af FødevarerErhverv

Dato:	SB-1 (signatur):
Dato:	SB-2 (signatur):

